

Pesticidele le-au răpit șansa de a avea copii. Zeci de mii de culegători de banane dau vina pe marile companii americane (BBC)

În Panama trăiesc peste 1.100 de foști culegători de banane care spun că pesticidul folosit de United Fruit (DBCP) pe plantațiile companiei americane i-a făcut sterili.
Foto: Profimedia Images

Zeci de mii de foști culegători de banane spun că au devenit sterili din cauza pesticidelor folosite de companiile americane pe plantațiile din America Latină în anii '70, scrie [BBC](#).

SUA au restricționat și apoi au interzis acest tip de pesticid (Di-bromocloropropan sau DBCP) pe teritoriul Americii continentale din cauza [riscurilor pentru sănătate](#), dar muncitorii din America Centrală și America de Sud au continuat să fie expuși la el.

Isabel Coba Mojica avea doar 16 ani atunci când a început să lucreze în 1967 pe plantația din provincia Chiriqui, Panama. Plantația era atunci deținută de o filială a uriașei companii United Fruit Company, care între timp și-a schimbat numele la Chiquita Brands International.

Coba spera că va putea începe o familie cu prietena lui, dar aceasta nu reușea să rămână gravidă. Într-un final, cuplul s-a despărțit și Coba a început o relație cu o altă femeie, dar nici cu ea nu a avut mai mult noroc.

În Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras și Nicaragua, zeci de mii de foști muncitori de pe plantațiile bananiere au dat în judecată companiile care au produs DBCP și pe cele care dețineau plantațiile unde a fost folosit acest pesticid. Foto: Profimedia Images

La trei ani după ce a început să lucreze pe plantația de banane (unde avea să lucreze timp de 25 de ani), Coba a apelat la ajutorul medicilor. Doctorul i-a testat lichidul seminal și i-a spus că nu poate avea copii.

„Nu mi-a venit să cred. Am luat-o razna, simțeam că nu mai merită să trăiesc. Eram trist și pierdut”, și-a amintit Coba. Nu a fost singurul culegător de banane care a întâmpinat probleme medicale.

Rafael Martinez Gonzalez a lucrat la două plantații diferite administrate de United Fruit în Panama. La trei ani de la angajare, soția lui Martinez a suferit un avort spontan la șase luni după ce a rămas gravidă. Cuplul nu a mai putut niciodată să aibă copii.

Fără mănuși, fără cizme

În Panama trăiesc peste 1.100 de foști culegători de banane care spun că pesticidul folosit de United Fruit (DBCP) pe plantațiile companiei americane i-a făcut sterili. DBCP este o substanță care omoară viermii microscopici care atacă bananierii, dar poate să afecteze și fertilitatea bărbaților.

Martinez este de părere că nu s-au luat destule măsuri de siguranță pentru a combate efectele secundare ale pesticidului care se mai numește și Fumazone.

„Am stropit multe chimicale. În mod normal, când stropeam cu Fumazone, îmi dădeau o mască, dar nu-mi dădeau mănuși, cizme sau alte haine de protecție”, a spus Martinez.

DBCP, cunoscut și sub numele de Fumazone, este o substanță care omoară viermii microscopici care atacă bananierii, dar în cantități mari poate să afecteze și fertilitatea bărbaților. Foto: Profimedia Images

Avocații americani i-au ajutat pe Martinez și Coba, împreună cu sute de alți panamezi, să intenteze procese împotriva companiei Chiquita și a producătorilor pesticidului, dar cei doi bărbați spun că nu le-a mai spus nimeni ce s-a întâmplat cu acțiunea lor juridică și nici nu au primit vreo compensație.

Problema nu se întâlnește doar în Panama. În Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras și Nicaragua, zeci de mii de foști muncitori de pe plantațiile bananiere au dat în judecată companiile care au produs DBCP și pe cele care dețineau plantațiile unde a fost folosit.

Companiile în cauză sunt Dole Fruit, Del Monte și Chiquita, iar producătorii pesticidului sunt Shell, Dow Chemical, Occidental Chemical și AMVAC.

Testele efectuate pe animale arată că pesticidul provoacă atrofie testiculară

Potrivit procesului, existau dovezi că animalele care intră în contact cu DBCP devin sterile încă din anii '50. Oamenii de știință care lucrau pentru două dintre firmele producătoare, Dow și Shell, au realizat studii de expunere la iepuri, șoareci și șobolani, care au arătat că pesticidul provoacă un număr scăzut de spermatozoizi și, în anumite cazuri, atrofie testiculară.

Cu toate că unul dintre cercetătorii care au efectuat aceste teste a scris un raport pentru autoritățile americane în care avertiza asupra riscului pe care DBCP îl prezintă pentru sistemul reproducător al oamenilor, companiile care produceau pesticidul nu luat măsurile necesare pentru a preveni expunerea oamenilor la această substanță.

Mai mult, chiar și după ce pesticidul a fost interzis în SUA, Dole și Chiquita au continuat să îl folosească în plantațiile lor din America Centrală după anul 1977. În acel an, 35 de muncitori de la o fabrică de DBCP din California au fost declarați sterili în urma controlului medical.

„Am stropit multe chimicale. În mod normal, când stropeam cu Fumazone, îmi dădeau o mască, dar nu-mi dădeau mănuși, cizme sau alte haine de protecție”, a povestit un fost culegător de banane. Foto: Profimedia Images

Dow a spus că „nu am mai produs DBCP începând cu 11 august 1977, la trei săptămâni după ce am aflat că DBCP are capacitatea de a provoca efecte asupra fertilității la bărbați în cazurile de expunere la doze foarte mari în uzinele producătoare”.

O declarație asemănătoare au făcut și cei de la Shell. Occidental Chemical a refuzat să comenteze, iar directorul administrativ al AMVAC a spus că nu știe de ce compania sa a continuat să vândă DBCP după ce SUA a interzis pesticidul. „Ar trebui să fie ceva cunoscut doar celor care luau deciziile în anii '70”.

O luptă juridică care durează de mai multe decenii

După aproape trei decenii, justiția din SUA a dezbătut problema sterilității provocate de pesticid doar într-un singur caz.

Şase muncitori de pe plantațiile din Nicaragua au devenit sterili din cauza pesticidului DBCP, dar momentul de cumpănă a fost revocat la apel. Până acum, niciun litigiu nu a fost câștigat de victimele care au lucrat pe plantații.

Coba se gândește uneori la cum ar fi fost viața lui dacă nu ar fi fost afectat de sterilitate. „Frații mei care nu au lucrat pe plantațiile de banane au copii. Îmi văd nepoții cum aleargă de colo-colo și uneori mă simt pierdut. Este trist, este dureros.”

Editor : [Raul Nețoiu](#)

Sursa: [digi24.ro](#)